

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Ohälsa hos äldre - diagnostik, behandling och vård, 7.5 hp

Illness in Older People - Diagnostics, Treatment and Care, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2019.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT13 , HT14 , HT15 , VT16 , HT17 , VT18 , HT18 , HT19 , HT20

Kurskod	2VA008
Kursens benämning	Ohälsa hos äldre - diagnostik, behandling och vård
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Omvårdnad
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Beslutande organ	Programnämnd 9
Datum för fastställande	2013-04-26
Reviderad av	Utbildningsnämnden NVS
Senast reviderad	2019-03-12
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2019

Särskild behörighet

Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska. Sjuksköterskeexamen om 180 hp eller kandidatexamen i omvårdnad om minst 180 hp. Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande Svenska B/Svenska 3 och Engelska A/Engelska 6 (med lägst betyget Godkänd/E).

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Kursens övergripande mål är att utifrån specialistsjuksköterskans ansvarsområde utveckla förmågor för att självständigt och i nära samverkan med annan medicinsk kompetens diagnostisera och behandla ohälsa hos den äldre människan samt att beakta den familj som finns runt individen.

Kursen består av tre moment:

1. Diagnostik och behandling av ohälsa hos äldre, 4 hp
2. Verksamhetsförlagd utbildning, 1.5 hp
3. Vetenskaplig teori och metod: Interventionsstudier, 2 hp

Moment 1 Diagnostik och behandling av ohälsa hos äldre 4 hp

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- visa kunskap om de vanligaste och allvarligaste sjukdomarnas etiologi, patofysiologi, symtombild, diagnostik, prevention och behandling av den multisjuka äldre
- visa kunskap om att identifiera och åtgärda läkemedelsrelaterade problem inom sitt ansvarsområde
- visa kunskap om specialistsjuksköterskans funktion i teamet för en god vård, säker diagnos och behandling av multisjuka äldre

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att använda IT-baserade stödfunktioner relaterade till diagnostik och behandling.
- visa på ett professionellt förhållningssätt och en förmåga och färdighet att bedöma och agera vid oväntade sjukdomstillstånd hos äldre.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa självkännedom och kritisk reflektionsförmåga kring etiska situationer i vård och omvårdnad av äldre

Moment 2 Verksamhetsförlagd utbildning, 1.5 hp

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att medverka vid och självständigt utföra undersökningar och behandlingar
- visa förmåga och färdighet att samla in, analysera och utvärdera medicinsk information för diagnostik, farmakologisk och icke farmakologisk behandling
- självständigt tillämpa kunskap och åtgärda läkemedelsrelaterade problem inom ansvarsområdet
- visa självkännedom och kritiskt reflektionsförmåga kring etiska situationer i vård och omvårdnad av äldre
- visa kunskap om specialistsjuksköterskans funktion i teamet för en god vård, säker diagnos och behandling av multisjuka äldre

Moment 3 Vetenskaplig teori och metod: Interventionsstudier 2 hp

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- redogöra för vanligt förekommande begrepp inom interventionsforskning.
- vara väl förtrogen med statistiska metoder och processutvärdering vanligt förekommande vid interventionsstudier inom vård av äldre.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten:

- ha kunskap att kritisera och värdera olika design vid interventionsstudier

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska studenten:

- kunna värdera styrkor och svagheter i kunskap framtagen genom interventionsforskning samt kunna värdera hur kunskapen kan användas inom omvårdnad.
- visa förmåga att tillämpa forskningsetiska principer och riktlinjer samt värdera forskningsetiska principer och riktlinjer på forsknings- och utvecklingsarbete.

Innehåll

Kursen består av tre moment:

Vetenskaplig teori och metod: Interventionsstudier,, 2.0 hp

Betygsskala: GU

- Design av interventionsstudier
- Beroende och oberoende variabler
- Intern och extern validitet
- Inferentiell statistik
- Forskningsetik
- Processutvärdering

Diagnostik och behandling av ohälsa hos äldre, 4.0 hp

Betygsskala: GU

Hälsoproblem och kunskapsbehov hos äldre,

- fysisk och psykisk hälsa och ohälsa
- multisjuklighet och skörhet hos äldre
- att kommunicera medicinsk information till äldre
- äldre och eHälsa

Verksamhetsförlagd utbildning, 1.5 hp

Betygsskala: GU

- Läkemedelsrelaterade problem
- IT-baserade stödfunktioner
- Fysisk och psykisk hälsa och ohälsa
- Multisjuklighet och skörhet hos äldre

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för att studenten aktivt tar ansvar för sitt lärande. De arbetsformer som används är föreläsningar, studieuppgifter, litteraturstudier och verksamhetsförlagd utbildning. Då kursen är nätbaserad kan grupparbeten även genomföras virtuellt i realtid eller asynkront (diskussionen pågår över en längre tid).

Deltagande i studieuppgifter och verksamhetsförlagd utbildning är obligatorisk. Kursansvarig bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarigs anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Den verksamhetsförlagda utbildningen omfattar vid deltidstudier 20 timmar per vecka varav 16 timmar per vecka är förlagd till vårdverksamhet inom akutgeriatrisk vård. Dag-, kvälls-, natt- och helgpas förekommer samt även röda dagar i förekommande fall. Studenter har ej rätt att komprimera den verksamhetsförlagda utbildningen.

Examination

I kursen ingår tre examinationer:

Moment 1. Individuell skriftlig examination

Moment 2. Klinisk examination

Moment 3. Individuell skriftlig examination.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Student som saknar godkänt resultat efter tre genomförda examinationstillfällen kan erbjudas att gå om moment eller kurs ytterligare en gång. Detta gäller i mån av plats. Om studenten genomfört sex underkända examinationer ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit i räknas inte som examinationstillfälle. Hemexamination som har öppnats via lärplattform räknas som utnyttjat examinationstillfälle även om examinationen inte lämnats in. För sent inlämnade examinationsuppgifter beaktas ej. Studenter som inte lämnat in i tid hänvisas till omtentamenstillfället.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning, får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU tillfälle på denna kurs. Underkänd VFU får endast genomföras ytterligare en gång.

Övergångsbestämmelser

Om en student inte har fullgjort en kurs har studenten möjlighet att examineras enligt då gällande kursplan och kurslitteraturlista upp till ett år efter förändring eller byte av kursplan och kurslitteraturlista.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt av Styrelsen för utbildning fastställda riktlinjer.

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Litteratur och övriga läromedel

Rekommenderad litteratur

Boken om demenssjukdomar

Basun, Hans

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2013 - 368 s.
ISBN:978-91-47-10555-7 LIBRIS-ID:14555809

[Sök i biblioteket](#)

Evidence-based geriatric nursing protocols for best practice

Boltz, Marie

4. ed. : New York : Springer, cop. 2012 - xvii, 721 s.
ISBN:978-0-8261-7128-3 LIBRIS-ID:12566887

[Sök i biblioteket](#)

Farmakologi

Lindström, Erik; Norlén, Per

3. uppl. : Stockholm : Liber, 2014 - 443 s.
ISBN:9789147114221 LIBRIS-ID:16357182

[Sök i biblioteket](#)

Dehlin, Ove; Rundgren, Åke

Geriatrisk

3., rev. och uppdaterade uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2014 - 496 s.
ISBN:9789144092058 LIBRIS-ID:16601087

[Sök i biblioteket](#)

Faxén Irving, Gerd; Karlström, Brita; Rothenberg, Elisabet

Geriatrisk nutrition

2., [uppdaterade] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2016 - 368 s.
ISBN:9789144099965 LIBRIS-ID:19776451

[Sök i biblioteket](#)

Geriatrisk omvårdnad : god omsorg och vård till den äldre

*Kirkevold, Marit; Brodtkorb, Kari; Høyen Ranhoff, Anette
Bolinder-Palmér, Inger; Olsson, Kristina*

Stockholm : Liber, 2010 - 516 s.
ISBN:978-91-47-09358-8 LIBRIS-ID:11372475

URL: [Omslagsbild](#)

[Sök i biblioteket](#)

Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU)

Omhändertagande av äldre som inkommer akut till sjukhus med fokus på sköra äldre

SBU, 2013

URL: [SBU:s sida](#)

Polit, Denise F.; Beck, Cheryl Tatano

Nursing research : generating and assessing evidence for nursing practice

9.ed. : Philadelphia : Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins, cop. 2012 [dvs 2011] - xiv, 802 s.

ISBN:978-1-60547-708-4 (hardback) LIBRIS-ID:12094617

[Sök i biblioteket](#)

Omvårdnad på avancerad nivå : kärnkompetenser inom sjuksköterskans specialistområden

Edberg, Anna-Karin

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 264 s.
ISBN:9789144071459 LIBRIS-ID:14649029

URL: [Webbdel \(aktiveringskod krävs\)](#)

[Sök i biblioteket](#)

Omvårdnad vid neurologiska sjukdomar

Gottberg, Kristina

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2015 - 194 s.

ISBN:9789144055008 LIBRIS-ID:17665168

[Sök i biblioteket](#)

Team i vård, behandling och omsorg : erfarenheter och reflektioner

Berlin, Johan; Carlström, Eric; Sandberg, Håkan

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2009 - 279 s.

ISBN:978-91-44-05509-1 LIBRIS-ID:11494396

[Sök i biblioteket](#)

Kragh, Annika

Äldres läkemedelsbehandling : orsaker och risker vid multimedicingering

2. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 235 s.

ISBN:9789144090870 LIBRIS-ID:14834099

[Sök i biblioteket](#)

Wisten, Aase; Rundgren, Åke; Larsson, Berit

Akutgeriatrik

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 277 s.

ISBN:9789144069838 LIBRIS-ID:14069870

[Sök i biblioteket](#)

Birkler, Jacob; Dahl, Mads Ronald

Den digitala patienten

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2014 - 123 s.

ISBN:9789147106561 LIBRIS-ID:14722222

[Sök i biblioteket](#)

Klinisk undersökningsmetodik för sjuksköterskor / Carol L. Cox (red.) ; översättning: Göran Grip.

*Boswell, Graham; Callaghan, Patrick; Edie, Jennifer; Gibbons, Helen; Lack, Victoria; Lee, Polly; Lynch, Antonia; McGrath, Anthony; Whiteing, Nicola; Young, Christopher Richard
Cox, Carol L.*

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2015 - 336 s.

ISBN:9789144095035 LIBRIS-ID:17592969

[Sök i biblioteket](#)

Personcentrering inom hälso- och sjukvård : från filosofi till praktik

Ekman, Inger

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2014 - 261 s.

ISBN:978-91-47-11405-4 LIBRIS-ID:14843107

[Sök i biblioteket](#)

Björk, Jonas

Praktisk statistik för medicin och hälsa

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2011 - 327 s.

ISBN:91-47-10343-4 (korr.) LIBRIS-ID:12055810

[Sök i biblioteket](#)

Researching later life and ageing : expanding qualitative research horizons

Leontowitsch, Miranda

Houndmills, Basingstoke, Hampshire : Palgrave Macmillan, 2012. - xi, 216 s.

ISBN:978-0-230-28047-2 LIBRIS-ID:13487577

URL: [Länk](#)

[Sök i biblioteket](#)

Stroke : patienters, närståendes och vårdares perspektiv

Jönsson, Ann-Cathrin

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 326 s.

ISBN:978-91-44-06812-1 LIBRIS-ID:13501329

[Sök i biblioteket](#)

Nursing diagnosis : application to clinical practice

Carpenito-Moyet, Lynda Juall

14. ed. : Philadelphia, Pa. : Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins, cop. 2013 - xvii, 998 s.

ISBN:978-1-60831-109-5 LIBRIS-ID:13523937

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur